

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Qvinto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

pleatur, vel si non impleatur, vobis non fuisset futurū utile si impleta esset. Sic est oratio singularis exercitatio fidei, certo orationē deo ita acceptā faciēt, vt vel certo impleatur, vel melius petit. **Fides oratio**
vicissim nobis datur. Ita & S. Jacobus dixit. Si quis vestīū indi-
ges sapientia postuleret a deo, qui dat oībus affluenter, & non impo-
properat & dabitur ei. Postuleret autē in fide nihil hesitās. Qui em
hesitat similis est flūctui maris qui a vento mouēt & circūfertur.
Non ergo estime: homo ille q̄ accipiat aliquid a dño. Nonne
hæc clara est sententia, aperie ut promittēs, ita negās non confi-
dētē nihil consequi, neq̄ quod petit, neq̄ melius? Ad quā si-
dem excitandā Christus Marci, 11. ipse dixit. Dico vobis, omnia
quecumq; orātes petitis, credite, quia accipietis, & eueniēt vobis.
Et Lucc. 11. Petite & dabitur vobis, querite & inuenietis, pulsate
& aperietur vobis. Omnis em̄ qui petit accipit, qui querit inue-
nit, & pulsanti aperietur. Quis autē ex vobis patrem petit panem,
nunquid lapidē dabit illi? aut pīfēm, nunquid pro pīfē serpē-
tem dabit illi? Aut si petierit ouū, nunquid porrigit illi scorpio-
nem? Si ergo vos cum sitis malī nostris bona dare filiis vestris,
quāto magis pater vester cœlestis de cœlo dabit spīritū bonum
potentibus sc̄?

Q VINTO.

¶ Quis ita durus, ita saxeus es, quē non tam potētia & efficac-
tia verba mouerint, cū om̄i fiducia hilarē & libēter orandi. Sed
quā multas orationes necesse esset reformari, si recte orandū sit.
Nīc quidē om̄ia & tēpla & monasteria referita & plena sunt ora-
tionib. & cātieis. Sed quomō sit ut parū ī de nascatur bonē feru-
gis & commodi, imo ut indies peius agat. Nihil aliud causē est,
quam qđ S. Jacobus ostendit, dicens. Petitis & non accipitis, eo
qd male petatis. Nā si hēc fiducia & fides orationi desit, oratio ē
mortua, & nihil aliud prorsus quā grauis labor & fatigatio, pro-
qua si quid tribuitur, nihil tamen est aliud nisi temporale com-
modū, sine omnibus bonis & auxilijs animarū. Imo grādia incō-
moda & execrationes animarū. In quibus procedunt, ore multū
demurmurātes, nihil respiciētes id ne cōsequātur siue cupiāt, siue
cōfidāt. Et ita permanēt in eiusmodi incredulitate penitentes, vt
in pessima consuetudine, contravsum fidei, & naturam oratiō-
nis. Ex quo sequitur, vere orātiōnē nunq̄ dubitare, suam
orationē certo esse acceptam & exaudiātam, etiam si idip sem̄
non impetrēt quod orauerit. Nam deo proponenda est cala-
mitas in oratione, non tamen modum, mensuram, rationem.

E ii

Promissio-
nes excitant
nos ad oran-
dum.

scopum, metam, vel locum ponēdo deo, sed an meliora & alia
nobis dare velit, quam nos cogitare possimus ipsi permettere.
Sicut S. Paulus ad Rō. s. dicit, Et deus altius & melius operatur
& dat quam nos asequimur & intelligimus. Ut ad Ephesios. 3.
dicit. Ita ut nulla sit dubitatio orationem esse acceptam, & exau-
ditam, ut tamen deo tempus, locus, modus, & scopus liber sit.
Quippe qui rem optime conficiet & conuenit. Hi enim veri sunt
adoratores, eum in spiritu & veritate adorantes. Nam quicunq;
non credunt se exaudiri peccant ad sinistram, contra hoc precep-
tum, nimium inde deflententes incredulitate. Quia autem deo scopū
& metam praefigunt peccant ad dexteram, nimium accedentes
tentatione dei. Deus autem vitrumq; prohibuit, ne in peccato ip-
suis, neq; ad dexteram neq; ad sinistram defleteremus, hoc est,
ut neq; incredulitate neq; temptatione dei peccantes, simplici fide
in via recta manentes ipsi confidamus, non tamen metā ponētes.

SEXTO.

Opus primi
præcepti vita
omnium operū
aliorum præ-
ceptorum.

Vel primū
coarguat
nos semper
peccare.

Sic videmus sicut secundum præceptum, ita hoc nihil aliud
esse debere, quam exercitationem & agitationem primi præcepti,
hoc est fidei, fiduciæ confidentie, spei & amoris erga deum. Ita ut
primum præceptum in omnibus sit imperator & capitaneus, &
fides primarium operum & vita omnium aliorū operum, sine qua,
ut dictum est, bona esse non possunt. Si autem dixeris, quid si
credere nequeo orationem meam exauditam & acceptam esse?
Respondeo. Eo enim præcipue nomine fides, orare, & omnia
reliqua bona opera præcepta sunt, ut cognoscas quid possis, &
quid non possis. Quod si inuenis te non posse sic credere & fa-
cere, tum cura ut te humiliens coram deo, hoc ei conquerens, et sic
infirma fidei scindilla incipiens, eam indies vslu eius magis & mas-
gis in omni vita & cunctis operibus confirmando & conforta-
do. Nemo enim est in terris qui non egregiam partem defectus
fidei, hoc est primi & summi præcepti, habeat. Nam & sancti A-
postoli in Euangelio & præsertim S. Petrus, erant infirme in fide,
sic ut Christum orarent, dicentes. Domine adauge in nobis fidē.
Ipse quoq; eos sepe increpuit, quod infirmam fidem haberent.
Ideo non est ut despères, non manus & pedes relinquent, vbi
sentis te non ita fortier credere in oratione, vel alijs operibus, ut
& deberes & velis. Imo tum agere debes deo gratias ex animo,
quod tibi tuam infirmitatem ostendit, per eam te docens & admo-
nens quam tibi necessarium sit, ut te exerceas, tecj; quotidie con-
firmes in fidē. Nam quod multos videas, orantes, cantantes, legētes,
operantes, fulgentes, tanq; magni essent sancti, nunq; tameneo